P. IGNATII A CRUCE

Eremitani Auguſtinenſis Diſcalceati

ORATIO ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΗ

Ad Alumnos Collegii Neapolitani Fratrum Eremitarum Diſcalceatorum ejuſdem Ordinis.

Habita Neapoli XIV. Kal. Novembres. CIↄIↄCCXXXXVII.

In ſollemni Studiorum inſtauratione.

NEAPOLI CIↄIↄCCXXXXVII.
Ex Typographia Johannis de Simone
Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRO ERVDITISSIMO
PATRICIO NEAPOLITANO
POLITIORVM LITTERARVM MAECENATI
AC AMICO SVO
QVALEM NEQVE CANDIDIOREM
TERRA TVLIT
NEQVE CVI DETVR CONIVNCTIOR ALTER
R. P.
D. HANNIBALI MARCHISIO
E SACERDOTIBVS ORATORII
D. PHILIPPI NERII

P. IGNATIVS A CRVCE
D. D.

QUOD orationem hanc meam, HANNIBAL ſapientiſſime & clariſſime, in anniverſaria noſtrorum ſtudiorum Inſtauratione publice habitam ſub tuo ſplendidiſſimo nomine nunc edam, ut multos hanc in rem auctores ſuaſoreſque ha-

Digitized by Google

bui, ita omnes ex hac Civitate ſpero habiturum approbatores. Quotquot enim Viri litterati doctrinis dediti florentiſſimam Neapolim incolunt, quoſque Tu non in tuum alloquium modo, ſed in familiaritatem penitiſsimamque conſuetudinem admittis, ac pro ea, qua polles, omnijuga eruditione peramanter foves; ea ſunt in te voluntate, ut conſilium hoc meum non modo probaverint, verum etiam, ſi quid aſſequi conjectura poſſum, juſſu etiam atque auctoritate promoverint. Profecto nemo illorum eſt, qui vel oculis non perſpexerit, vel ex fama ſaltem non didicerit, in Te uno omnia cumulatiſſime collecta reperiri, quae in optimo politiorum litterarum Maecenate, ad quem litterarii labores inſtituuntur, ab Sapientibus requiruntur. Norunt omnes MARCHISIANAE familiae tuae antiquitatem, ſplendorem, ac nobilitatem, quae a primis uſque urbis noſtrae primordiis illuſtrium Heroum domi militiaeque clariſsimorum feraciſsima ſemper exſtitit, atque aeternum ita exſtituram, aetates ſecuturae ſuſpicient. Norunt cuncti humanitatem,

ac omnibus expoſitam profuſamque bonitatem ac facilitatem, qua & ego etiam ſummo meo cum fructu, quantum licuit, ſum uſus. Norunt univerſi ex tuis laudatiſſimis lucubrationibus, potiſſimumque tuis ex Chriſtianis Tragaediis in omni bonarum artium genere excellentiam, & prope divinam ac ſingularem antiquitatum omnium, maxime ſacrarum notitiam, quibus Te a puero innutritum commemorant, atque depraedicant. Denique quid multis? Norunt omnes ex abdicatis tot regiis ampliſsimiſque ſaecularibus dignitatibus, ut in religioſiſsimam Neapolitani Oratorii familiam novo Chriſtiano adoptionis genere te adrogandum, raro exemplo, utinam ſequendo, non ſine interiore Numine praeberes, totumque te Deo, Eccleſiaeque ſuae mancipares; ex hoc tuo, inquam, inſtituto norunt plane omnes non fucatam pietatem, & religionem, & conſiliorum altitudinem, & animi tui firmitatem, ita honores tametſi maximos abhorrentem, ut nemo magis. At injurius fortaſſe hactenus tibi fui, quum haec aliaque verbis ampliſsimis celebranda, quae Tibi

 ſunt,

ſunt, ob oculos omnium ita obverſentur, ut oratione non egeant; quumque Tu, ita te gerere in animo habeas, ut laudanda potius agere, quam laudari peroptes; atque ego, ſi me ab antiqua, qua ſemper tecum uſus ſum amicitiae neceſsitudine, recte noſti, ſimpliciſsime Te alloqui malim, quam cum tua virtute de verborum honore officioque certare. Quadere, ut eo redeam unde exorſus fui, ab ea, quam initio inſtitui dicere, cauſſa eſt, cur hanc incultam Orationem apparere ſub tuo auſpicatiſsimo Nomine ſiverim. Patere, HANNIBAL ampliſsime ac amantiſsime, hoc levidenſe ac veluti domi natum munuſculum; nam ita factum oportuit, non modo ut meum erga Te ſtudium obſervantiamque publice teſtarer, verum etiam, ut aeternitati, quam unice ab tuo patrocinio Orationi huic meae certiſsime auguror atque polliceor, eorum clariſsimorum Virorum nomina ſacrarem, vel quibus Tu conjunctiſsima familiaritate uteris, vel quos incredibili benevolentia complecteris, vel quorum ego denique ſtudiis officiiſque quam

ma-

maxime debeo. Unum tamen oro Te obteſtorque: ut ſi quos Neapolitanorum Sapientum homines in quibuſdam ad Orationem notis laudem; alios forte omni laude majores ſilentio praeteream; ne id ita interpreteris, quaſi vel judex Litteratorum ſedere velim, vel eorum, quos praeterii, laudibus quicquam detraham; qua quidem audacia ac temeritate nihil magis a me (ita me Deus juvet) profecto alienum. Si quos igitur prae ceteris depraedico, ii ſunt, vel qui mihi notiores, vel quos fama vulgo eximit; at longe quamplurimis aliis ſapientiſſimis ac doctiſsimis hominibus Neapolim abundare, quotuſquiſque eſt, qui non intelligat? Ceterum Te plurimum rogo, ut tui nominis, quam modis omnibus depoſco, tutelam non gravate huic meae Orationi commodes; meque, quod egregie facis, ames tui obſervantiſsimum. Vale, Sapientiſsime Vir, ac perge, litteratus ipſe ad miraculum, fovere, ac promovere Academiam noſtram tuae ſollicitudini commiſſam ab immortalis memoriae Neapolitano Archiepiſcopo *Joſepho Card. Spinello* ejus

auctore, ac Maecenate, ſub quo paene altero Euryſtheo, diſſertationibus publice pronunciatis, Eccleſiae Hiſtoria illuſtrior efficitur, atque ab Samuelis Baſnagii, & Courayerii calumniis ſapienter ſtrenueque vindicatur. Tibi enim proprium eſt, & perpetuum non modo litterarum ſtudia amare, ſed Muſarum etiam alumnos, quibus quotidie ſtiparis, quorumque ſermonibus eruditiſsimis ac doctiſsimis delectaris, in tuum patrocinium adſciſcere.

Haec dabam Neapoli XIX. *Kalendas Januarias Anno Reparatae Salutis* CIϽIϽCCXXXXVII.

ORA-

ORATIO.

QUOD omnium veſtrum ego nunc (Patres religioſiſſimi , Auditores quotquot adeſtis , & doctrina , & virtute praeſtantes , Voſque Muſis dicati, & ad magna ſurgentes optimi juvenes bonarum artium candidati) quod omnium veſtrum ego nunc in frequentem conſpectum multo equidem mihi jucundiſſimum prodii , vereor , ne ita accipiatis , ut audaciam in hac parte potiſſimum miremini ; verecundiam , quae cuique ex hoc ad agendum ampliſſimo atque exornatiſſimo loco dicenti vel maxime cordi eſt , deſideretis . Etenim , quum nihil huc niſi perfectum ingenio , limatum judicio , doctrina perpolitum , elaboratumque induſtria adferri debeat ; quid cauſſae erit , quin , quum haec omnia minus quam mediocria mihi ſint , vel ea nec in me reperiantur prorſus , mei egomet oblitus , meaeque imbecillitatis , a laudabili Oratorum omnium receſſiſſe pudore longe alicui videar ?

Veruntamen hac me in re recreat plane ac reficit, quod in ea nimirum Civitate dicimus, quae ſemper bonarum artium ſtudio, litterarumque laude non ſolum aucta eſt, ſed etiam conſtituta atque firmata; ac eo potiſſimum in loco, unde ex omnibus Sapientum ordinibus lectiſſimi quique circumſpiciuntur, qui rem noſtram publicam litterariam conſtituunt; eoque tandem Orationis argumento, quo nihil jucundius, nihil praeſtantius, nihil poteſt excogitari divinius: quae omnia ut me erigunt, ita, pro ſolemni ſtudiorum noſtrorum Inſtauratione, ad commonefaciendam ſtudioſam juventutem, atque ad diligentiam magno animo excitandum, etiam atque etiam hortantur. Atque id certe quidem aſſequar, ſi ex omnibus, quae pro loci hujus & temporis ratione agitari laudabiliter argumenta poſſunt, illud mihi vobiſque, quibuſcum agam, peropportunum ſeligam, quod in maximis ad optimas artes adjumentis verſatur, quae juvenibus noſtris tum in patriae telluris praeſtantia; tum in Sacerdotali, ad quam contendunt, dignitate; tum vero in religioſa vitae ratione, quam inierunt modo proponuntur. Utinam, Viri ampliſſimi ac humaniſſimi, quod ex animo tractandum aggredior, ſuffragio veſtro ita comprobetis, ut una ex hac Oratione cum incitamentum, tum fiduciam illi capiant ad eas diſciplinas excolendas, quae vobis omnibus, veſtrae dignitati, huic Urbi, avitaeque religioni quamplurimum nominis, gloriae, ac fructus attulerunt.

Si

Si qua unquam Italiae pars, vel bonarum artium altrix, vel parens exſtitit ingeniorum ad omnem doctrinam eruditionemque comparatorum, ea profecto fuit Neapolitana regio, qua politiorum litterarum cultu, qua clariſſimorum Virorum celebritate florentiſſima. Nam quum in ea terrarum orbis parte poſita ſit, quae ob Caeli indulgentiam mitiſſimas temporum viciſſitudines commutationeſque habet, merito illam habitatoribus largitur corporum, ingeniorumque concinnitatem atque compagem, quam litterarum ſtudia etiam atque etiam requirunt. Tum quidem certe Neapolitanorum ingenia nunquam torpent, neque ſunt ad ſublimia hebetiora; tum vero nec nimio fervore concitata in luxuriem effunduntur, atque ad ineptias levitatemque decidunt ac dilabuntur; ſed ita eorum alacritas, ſolertiaque cum judicio conjungitur, eorumque induſtria labore contemperatur, ut non modo nihil illis difficile, nihil arduum, nihil impervium aut inacceſſum videatur; verùm artibus etiam inveniendis inſtaurandiſque, reliquis omnibus politioribus Populis quaſi ſignum aliquod clariſſimum ſuſtollant, iiſque palmam ſine controverſia praeripiant. At ne hoc Patriae noſtrae mea tribuat Oratio, quod commune illi eſt cum reliquis regionibus, quae & praeſtantiſſima olim protulere ingenia, &, ſqualida tandem exuta barbarie, bonas artes excoluerunt; ſunt & alia quamplurima nobis praecipua, quibus eximiam, qua de loquimur, felicitatem unice ipſi debemus. Profecto, Auditores, quum facul-

cultatibus perdiſcendis id magnopere conducat, in terris nimirum verſari earum rerum feraciſſimis, quae adjumento ſunt, ut ad ſcientiarum ſacra aditus pateat; num alia uſquam gentium erit regio, quae harum rerum litteratarum amplitudine ac praeſtantia cum Neapolitana ſit comparanda? Unus, ita me Deus amet, patrius ager quot, quanta, quam admirabilia jucundiſſimaque naturae ſpectacula exhibet? Quid inſolentes fontium facultates, admirandas mephitum vires, ac inſignia ſtirpium genera commemorem? Quid aquarum medicatarum ſcatebras dicam? Quid ignium eruptiones? Quid foſſilium, quae dicimus, corporum redundantiam? Anne quis noſtris in rebus adeo hoſpes eſt, qui ignoret, tum quae Puteolanus ager, tum quae Aenaria inſula, tum quae Veſuviani ignes, tum quae Brutiorum amnes, demumque quae portenta edat expliceteque tota quantaquanta eſt Apulorum tellus? Quibus quum nos undique natura circumdet, tum ſeſe nobis nonnihil pandere videtur; tum vero ſuum librum verſandum ſub oculos ponit, in quo omnes noſtrorum (I) Phyſicorum curae rectiſſime impenduntur. Ne-

(I) Non poſſum heic, nec debeo honoris atque amplitudinis cauſſa diſſimulare Neapolitani Archigymnaſii Praefectum *Caeleſtinum Galianum* Archiepiſcopum Theſſalonicenſem S. R. M. a Sacris & Conſiliis; *Antonium Genuenſem*, φιλογώτατον ac diſertum perfectiſſimi judicii caput; *Nicolaum Martinum; Marium Lamam; Abb. Joſephum*

Neque dumtaxat hoc ſtudium a vobis patriae telluris praeſtantia exſpectat; neque eo poteſt eſſe contenta. Si cui veſtrum, Auditores, veterum aetatum res geſtas, florentiſſimorum

Popu-

phum Orlandum; *Felicem Sabbatellium*, virum doctum, & politioribus litteris excultum; *Franciſcum Seraum* cultiſſimis editis operibus cum primis clarum; ſapientem *Joakim Poetam*; praeſtantiſſimum *Felicem Roſetum*; & *Michaelem de Robertis*; quibus omnibus, quantum per praelectiones publicas datur otii, id totum in veterem juxta novamque Philoſophiam exornandam, & in Mechanices, Architectonices, Optices, Gnomonices, reique demum bellicae, nauticae, medicae, aſtronomicae inventa excolenda perficiendaque, maxima Patriae laude inſumitur. Hos pone ſequuntur & *Blaſius Troiſius*, regius, & princeps Juris Civilis Interpres; ſecundus & penitioris juriſprudentiae callentiſſimus *Joſeph Cyrillus*; & Jureconſultiſſimus *Franciſcus Rapolla*; *Nicolaus Alphanus*; & *Fulgentius Paſchalis* a quo medicorum reſpublica recentem ſuam Bibliothecam medicam exſpectat. *Nicolaus Vivianus*; *Abb. Benedictus Latilla* e Canonicis, qui Regulares dicuntur; & *Carolus Carfora*. *P. Iſidorus Sances de Luna* Benenedictinus regius ſanioris Theologiae Profeſſor. *Caſtrenſis Scaja* Epiſcopus Uritanus, quem & Philoſophiae ornatus, & Theologicarum rerum copia, & Eruditionum ſacrarum ubertas, & antiquorum morum candor per quam illuſtrem efficiunt celebrantque. Denique undecumque doctiſſimus *Conſtantinus Grimaldus*, qui recentioris bonaeque Philoſophiae & juriſprudentiae vindex jure ac merito dici debet & celebrari. Sed qui heic praeterire ſine piaculo

poſ

Populorum mores, cultarum gentium indolem, & clariſſimorum imperiorum monumenta intelligere animus ſit, quod ſane ſtudium eruditionis plenum hodiedum habet cultores (II) multos, num veterum Graecorum

poſſum diſertiſſimum *P. Gerardum de Angelis* e Minimorum familia., quem ego amo ac deoſculor, virtutum multarum gratia, quas profitetur? Vir hic, non modo ad ſacram Eloquentiam ac Poeſim inſtaurandam, ſed ad bonam Philoſophiam, qua ipſe circumfluit, promovendam eſt incenſiſſimus.

(II) Primus, quem ſciam, in Antiquitatis ſtudia incenſiſſime incumbere, eſt *Alexius Symmachus Mazochius* Canonicus Neapolitanus & Regius Sacrae Scripturae Interpres; cujus cedro digniſſimae lucubrationes, non ſine litteratae caveae plauſibus, circumferuntur. De hoc uno doctiſſimo Viro communi ſtudioſorum bono nato vehementer gratulor huic noſtrae Civitati. Utinam per infirmam valetudinem edere liceret, quod ipſe ſparſim commentatus eſt Opus in Sacra Biblia, Syntagmata Inſcriptionum, ceteraque probabilioris in ſpeciem argumenti, quae in ſuo forulo adhuc detinentur, ne publicam lucem aſpiciant. *Mazochio* ſubnectendus eſt Vir mihi ſumma familiaritatis conſuetudine conjunctus, *Antonius Morlandus*, qui in omni Latinorum Auctorum elegantia & nitore intelligendo exhibendoque perfectus, maximo rei totius publicae litterariae commodo, Latii ſermonis puritatem ſuo in Gymnaſio ſuſtinet inſtauratque. Sequitur deinceps *Scipio de Chriſtophoro*, a quo Neapolitani cum promiſſam ſuae Eccleſiae Hiſtoriam, tum Criticas annotationes ad Summontium tamdiu exſpe-

rum Sapientum inſtar ſuſcipiendae vobis longae peregrinationes? Campania unice luſtranda eſt; unice peragrandum Samnium; atque Apulia & Lucania unice obeunda. Atque hic partim immanium Barbarorum ferro incendiiſque, partim inſulſiſſimorum hominum parricidio lacera, corrupta, quaſſata, & per ſummum ſcelus convulſa etiam templorum, gymnaſiorum, portuum, aquaeductuum, tropaeorum, pontium, amphitheatrorum, & fornicum rudera ſuſpicietis; atque illic & mutila marmorum epyſtilia, & diruta balnearum apodyteria, & minutatim conciſos ſepulchrorum

rum

exſpectant. Sunt & alia dilectiſſima Muſis capita, inter quae accenſendus cum Sacrarum, tum profanarum Antiquitatum ſtudioſiſſimus, Haebreis litteris ac Mathematicis diſciplinis excultus, *Jacobus Martorellius* in Regia Academiae Graecae Linguae Profeſſor; *Cyrus de Alteriis*; *Franciſcus Valletta*, Vir ob morum ſuavitatem cariſſimus atque amantiſſimus; *Jacobus Caſtellius*; *Franciſcus Maria Pratillus* Metropolitanae Eccleſiae Campanae Canonicus, qui ob Commentarios in viam Appiam immortale nomen ſibi peperit; *Nicolaus Falconius* Archiepiſcopus Sanctae Severinae, qui totus eſt in adornandis *Q. Dionis Caſſii*, qui malo publico perierant libris non adhuc editis bene multis. Ac ille magno antiquitatum damno humanis exemptus, *Matthaeus Aegyptius*. Eruditum & nobile agmen claudet *Ludovicus Sabbatinus de Anfora* Congregationis Piorum Operariorum Sacerdos, multae non modo lectionis, ſed ſcriptionis Vir,

rum cippos, & fracta pulverulentaque Deorum fana, aras, ac ſimulacra, & litteratorum lapidum fragmenta auro contra non càra, quae & Numinum, & Conſulatuum, & Magiſtratuum, & rerum domi militiaeque celebratarum, denique totius venerandae antiquitatis teſtes erunt aeterni. Itaque ex his ruderibus, quae poſt tot vaſtitates adhuc aetatem ferunt, ac in miſeris ſuis afflictiſque reliquiis adhuc priſtinae Neapolitanorum magnificentiae veſtigia praeferunt, manifeſto cognoſcetis, nullum patriae hujus telluris tam obſcurum fluvium, nullam tam dirutam Urbem, nullum tam abjectum pagum, nullum tam infrequens oppidulum, atque adeo glebam, ut ita dicam, aut ſaxuli fruſtum eſſe nullum, quod cum Romanorum, tum Graecorum monumentis illuſtratum non ſit, ac pene conſecratum. Quod ſi haec tam multos ingenioſos ac eruditos homines, eoſdemque immenſo terrarum tractu a nobis disjunctos fama ſua invitare conſueſcunt, ut ſe difficillimis itineribus ac pericoloſiſſimis navigationibus committant, modo ut ab exteris nationibus ad nos veniant, videantque ſemel oculis ſaltem tot laceras ac disjectas reliquias apud veteres Scriptores tertio quoque verbo celebratas; quod ita exiſtimant, ſe melius ac perfectius Graecorum Romanorumque Hiſtoriam intellecturos: Vos, lectiſſimi Adoleſcentes, qui Neapoli vivitis; Vos, qui Neapolitano Caelo ſpiritum ducitis; denique Vos, qui antiquae virtutis ac majeſtatis monumenta quotidie aſpicitis; Vos, inquam,

inquam, haec vel ignorare, vel negligere, vel Barbarorum exemplo paſſumdare non verebimini? Age vero, ſi abſolutiorem parare ſcientiam antiquitatis quis cupiat, quanti, quaeſo vos Auditores, laboris erit ab hac duorum elegantiſſimorum populorum Hiſtoria, ad Hiſtoriam omnis generis, aetatis omnis, omnium populorum, temporum, ac locorum ſeſe conferre? Nam quum ceterae florentiſſimae Nationes amicitiam Graecarum gentium atque Romanarum ſanctiſſime excoluerint, imperio dictiſſime deſerviverint, atque officia, leges, inſtituta, commercia, doctrinas, ſacra etiam obſervaverint; vel ex hac una Hiſtoria aliorum antiquorum, & inſignium Populorum geſta quiſque facile non conjiciet ſolum, ſed multo etiam magis addiſcet.

Jam vero, Auditores, ex tanta patrii ſoli opportunitate, ut Hiſtoriae cognoſcendae, ita & commodum capient noſtri juvenes excolendi Graeci Latinique ſermonis, atque humanarum litterarum, quae penes innumeros praeſtantiſſimos (III) viros hodiedum retinentur.

(III) Quid digito intento eruditos omnes commonſtrem, qui uno tempore apud nos florent, ac politioribus litteris inclarent? Aliquos, quis enim omnes? ex ſelectioribus indicabo; quum periculoſae plenus aleae hoc in ordine ſit delectus. Inter reliquos eminent *Cajetanus Branconius* S. R. M. in Eccleſiae negotiis ab Secretis; *Laurentius Brunaſſius* Sancti Philippi Dux, amoeniorum Muſarum delicium ac praeſidium;

tur. Etenim nos ea gens ſumus, quae proxime tum ſanguinis communione illas Nationes contingit, tum vero in illarum gloriam, & famam, in mores & inſtituta, in eruditionem & ar-

ſidium ; *Scipio Cicalius* e Principibus Tirioli ; *Joſeph Aurelius de Januario*, dulce Juris, Eloquentiae, & Poeſeos decus ; *Johannes Antonius Sergius*, Jureconſultus nulli ſecundus ; *Silverius Joſephus Ceſtarius* ; *Alexander Rogerius* ; *Michael Archangelus Patricellius* Sanctae Averſanae Eccleſiae Canonicus ; *Januarius Vico* publicus Rhetorices Anteceſſor ; atque ex noſtratibus *P. Gabriel a S. Fulgentio*. Utinam hic ſuas ſacras Orationes variis temporibus habitas emittat ; qua de re illum plane rogo. His accedet juvenum doctiſſimorum par egregium, & *Ferdinandus Spinellus* noſtri Neapolitani Archiepiſcopi fratris filius & delicium, magnae ac optimae ſpei adoleſcens, & *Ferdinandus Galianus* rariſſimi ingenii adoleſcens. Jam vero his omnibus, qui in vivis agunt, immortalique fama enitent, ſuccedent *Nicolaus Veſpolus* ; *Ignatius Maria Comus*, *Ignatius Calcius* in Seminario Archiepiſcopali Neapolitano, ac in Regia Univerſitate linguae Hebraicae Profeſſor ; *Iſabella Maſtrilla* Marianenſium Dux, mulier ſua conditione ſuperior ob ſevera bonarum artium ſtudia, quae carminibus etiam concinnandis, inſigni cum laude, lenit ; atque, ut alios innumeros omittam, quorum heic mihi exundans ſeges ſuboriretur, tacitus non praeteribo *Januarium Majellum* Neapolitanae Eccleſiae Canonicum, & Sacrarum Virginum Praefectum, quem ad miraculum antiqui mores atque omne genus exquiſitiſſimae litterae exornant. Huic totius Italiae

& artes haereditario jure vocatur. Nobis proinde Romanae gravitatis venuſtas omnium Populorum linguis depraedicata; nobiſque Graecarum diſciplinarum ornatus profecto eſt ſuſtentandus, excitandus, inſtaurandus. Quibus ſi accedant & Caeli hilaritas, & camporum perpetuo virore veſtita planities, & clivorum colliumque accubantium cuneatio, & totius denique telluris, in qua nati, alti & educati ſumus, amoenitas ac felicitas; dubitabimuſne, Neapolim noſtram eo ipſo olim exſtitiſſe, atque aeternum etiam futuram vetuſtiſſimum ac celeberrimum politiorum Muſarum domicilium? Pleni ſunt omnes libri, plenae ſapientum voces, plena vetuſtatis exemplorum, quae & ſummos elegantiſſimique plane ingenii Poetas & Oratores commemorant; atque eorum vobis imagines, optimi Juvenes, non ſolum ad intuendum, verum etiam ad imitandum proponunt. Vos igitur pudeat, ſi in his ſtudiis excolendis animum mentemque veſtram ipſa cogitatione hominum excellentium non ita conformetis, ut aliquid ex his ad communem afferre fructum, in adſpectum lucemque. proferre, & hanc noſtram Pa-

liae bono, debetur *Nova Μέθοδος* docendi Linguam Latinam, quam ex Gallico ſermone in Italum vertit, multaque locupletavit auxitque eruditionis & elocutionum copia. Ita ut nihil hac limatius viderint Sapientes; quadere optimo Viro plaudimus univerſi ac gratulamur.

Patriam ſaepe veſtra laude cohoneſtare poſſitis.

Sunt haec maxima: neque vero minora ſunt illa ad optimas artes adjumenta, quae in Sacerdotali dignitate, ad quam enixe contenditis, Adoleſcentes, modo vobis proponuntur. Sane, Auditores, ut quod intereſt fatear, quum Sacerdotes nedum Populis praeeſſe, conſulere, atque opitulari, verum etiam & ſacra quaeque a Chriſto, ab Apoſtolis, atque ab Apoſtolicis viris tradita, & per plurium ſaeculorum curſum ad nos uſque deducta conſuetudine firmata colere, amplificare, & ornare debeant; ea doctrinae, virtutumque ſubſidia parare ipſorum refert, quibus inſtructi conſiliorum ſuorum, & praeclari religioſique propoſiti tandem fiant compotes. Quamobrem faciendum eſt, ut Sacerdotii candidati Dei tabernaculo ſerviturí, iis excolantur ſtudiis, quae ad Eccleſiam tuendam, ad errores extirpandos, ad religionem propagandam illuſtrandamque eos poſſint adjuvare. His enim facultatibus inſtituti, qui ad ſanctiſſimum Sacerdotium acceſſuri ſunt, hoſtes adibunt, expugnabunt., refellent, ſuperabunt; rem totam publicam Chriſtianam magis atque magis firmabunt; denique rebus divinis ſplendorem, & Apoſtolicae diſciplinae decus tanta virtute afferent, quanta veteres Sacerdotes hujuſmodi munia laudabiliter obiiſſe Hiſtoricorum monumenta confirmant. Quae cum ita ſint; ecquid, Auditores, ſacrorum Codicum lectione vel praeſtantius,

tius, vel opportunius, rogo vos, erit, ad tantam provinciam animo initam dudum ab noſtris Alumnis, quum tempus advenerit, re comprobandam? Nam ſive de illis agatur Religionis Chriſtianae principiis, quae a natura omnes docemur, quis ea feliciter adſtruat, niſi qui ſolida divinorum eloquiorum cognitione animum excoluerit? ſive ad illas deinde Veritatis divinae partes, quae tum a Moſe & Prophetis, tum vero a Chriſto & Apoſtolis revelatae ſunt, deſcendatur, quis doctrinae illius praeſtantiam & ſanctitatem viriliter promulgare queat, niſi qui librum omnium diviniſſimum, quo uno ad ſalutem indigemus, ſine intermiſſione verſaverit? Ex hoc profecto, tamquam ex ditiſſima ac locupletiſſima penu, veritates vel maxime depromuntur, quibus Chriſtianorum doctrina inſtituitur ac firmatur; ex hoc arma, quibus irrumpentium adverſariorum impetus propellitur; ex hoc remedia, quibus ſuboleſcentibus malis vitiiſque ſubvenitur; ex hoc pabulum, quo homines paſcuntur; ex hoc denique omne pondus, vis, atque decor, quo Chriſti Eccleſia ſtat, permanet, atque, ubicumque eſt gentium, depraedicatur.

Quod ſi vero de interpretandis ſacri Codicis tabulis agatur, quo id tandem auxilio fiet, quo id ſucceſſu tentabitur, niſi iis intellectis linguis, quibus libri illi conſcripti ſunt; niſi iis cognitis moribus, inſtitutis, placitis, ad quae auctores illi alludunt; niſi collatis Interpretibus, Criticiſque, qui locis

obſcuris lucem foenerentur; demumque niſi iis in ſubſidium vocatis primoribus Chriſtianae Religionis Patribus, qui non ſanctitate modo, ſed litteris & eloquentia claruerunt? Ac ſane, quis tantae verborum obſcuritati in ſacro Codice adhuc haerenti, ut par eſt, lucem ornatumque inferat? quis tot prave detortas recentium Rabbinorum ſententias refutet, niſi qui Haebraicum orationis genus, & ceterarum Orientalium linguarum vetuſtates didicerit, atque egregium ſanctarum Scripturarum ſtudium perfectiſſime etiam calluerit? Quis innumeras loquendi formulas vel ad regionum ſitus, vel ad receptas Nationum conſuetudines, vel ad ſolemnia, ſacrorumque Myſteria ſpectantes animo adſequi valeat; niſi qui Hiſtorica monumenta, quantum licet, perveſtigaverit? Quis vel Beli, vel Nembrothi, vel Cyri, vel Artaxerſis, vel Dariorum, vel Judithae facinoris tempus conſtituat? quis, quando Aſſyriorum, quando Perſarum imperia coepere, certo pronunciet? quis Babilonicae captivitatis aetatem ſtatuat, Danielis hebdomadas numeret, ipſumque etiam Chriſti Servatoris noſtri adventum definiat, ſexcentaque alia obſcuriora, quibus de tanta Sapientum diſſenſione certatur, ut eorum moleſtum ſit dinumerare ſententias; niſi qui Critices ſacrae ſtudia impenſe excoluerit? Quis demum univerſam eam, quae in Scripturis eſt, perſpectam habeat Chriſtianorum doctrinam, quam ipſi ab majoribus noſtris incorruptam inviolatamque accepimus, & ſarctam tectam profitemur; niſi

niſi qui primorum Patrum libros nocturna & diurna manu verſaverit, eorumque ſcita ſedula meditatione perſpexerit? Hi enim, non minus pietate, quam ſapientia clariſſimi Viri, ſi de revelatis dogmatibus diſſerant, profecto quid ſapientius? ſi de morali doctrina, quid ſalutarius? ſi de in ſpeciem pugnantibus invicem conciliandis lectionibus, quid accomodatius? ſi de iis denique verbis, quaa ſingula Chriſtiani nominis hoſtes callidiſſime oppugnant & alio torquent, quid ad ſacrorum Myſteriorum dignitatem promovendam aptius? Ita, Auditores, ut, ſi tot in Anglia, in Gallia, in Belgio, in Helvetia, in Germania, & in noſtra etiam erudítiſſimis hominibus liberaliſſimiſque ſtudiis affluenti Italia non eminuerint modo hactenus, ſed & emineant adhuc Viri ſummi, qui in ſacris libris exponendis ſibi immortale nomen, Eccleſiae maximum emolumentum, reique publicae Litterariae eximium decus pepererunt; id totum ſane bene quantum eſt, quod equidem maximum eſt, non alio magis auxilio, quam illis omnibus acceptum referendum eſt.

Quid poſtea, Auditores, ſi Adoleſcentes noſtri Sacerdotio initiandi omne ſuum tempus Sanctorum Patrum ſtudiis tranſmittant? Quantus hinc (pro Deus immortalis!) diſcendorum campus? quanta hinc rerum admirandarum ſeges? quanta hinc Chriſtianae eruditionis copia occurret? Tum quae fuerint Religionis primordia, quae leges ac ſanctiones inſtitutae; tum quicquid in ſingulis ſaeculis vel

dictum, vel creditum ab noſtris in Chriſtiana Republica anteceſſoribus; tum vero eximia ab illis geſta in Eccleſiae procuratione, apprime noſcent ac ſuſpicient. Deinde etiam, modo omnibus, qui unquam vixerunt in antiquitate ſacra Heroibus comites quaſi ſemper aderunt; modo illorum ſermonibus, congregationibus, praeliis, cunctis tandem factis dictiſque, ſi non oculis, at animo ſaltem praeſentes intererunt. Et revera, quemadmodum Tullio, quum in Academiae ſpatiis perambularet, quae maximi & fama digni Sapientes tum commorando, tum rebus geſtis nobilitarunt, hortuli propinqui non horum memoriam ſolum afferebant, ſed ipſos etiam videbantur in conſpectu ſuo ponere; quadere illum accepimus ſaepius heic exclamare ſolitum: Hic Speuſippus; hic Xenocrates; hic Auditor ejus Polemo, cujus ipſa illa ſeſſio fuit, quam videmus: ita Patrum ſcripta quotidie perlegentibus ob oculos verſabuntur eorum imagines, atque, qua laetitia, qua admiratione inter legendum abrepti ipſi merito ac jure inquient: Heic Athanaſius ſedula ſua perſpicuitate docuit: illic Baſilius, qua pollebat, miti ſuaviloquentia diſſeruit; ibi Cyprianus ſcripſit; hic Auguſtinus diſputavit; illic tonuit Nazianzenus; ibi ſponte profluentis aureae orationis copia hominum corda demulſit Chryſoſtomus; heic Arius damnatus, victus Pelagius, Eutyches profligatus, atque de Neſtoria triumphi tropaeaque relata; illic invicti Martyres mortem occumbentes, ſanguinis ſui pignore, Chriſto divinita-

tis

tis teſtimonium dederunt; ibi Pontificum numine convocata Chriſtianorum ſapientum Concilia; denique heic Eccleſia magnis & multis incommodis conflictata, ut ilex duris bipennibus tonſa per damna & neces ab ipſo ferro opes & animum duxit. Quid multis opus eſt, Auditores? Ut non alia melius ratione, quam Patrum teſtimoniis Eccleſiae Hiſtoria confici poteſt atque illuſtrari; ita, qui ad Sacerdotium contendunt, non alia feliciori via, quam Patrum lectione, rei totius publicae Chriſtianae praeclariſſima monumenta intelligent.

His igitur doctrinae generibus expoliti lectiſſimi Adoleſcentes ſenſim ea imbuentur ſcientiarum principe Theologia, quae vel ex ipſo nomine divinum aliquod ſonat & auguſtiſſimum Sacerdotibus unice dignum. Non ea tamen, Auditores, quam ex putida Arabum ſcholarum barbarie ac lacunis miſere exortam conſpexerunt anteacta ſaecula; ſed, cui nativa jam reſtituta majeſtate, tot tantaque decora diu augentur, nihil ut noſtrorum temporum diligentia, dicam an felicitate? in illa deſiderari praeterea poſſe videatur. Abſit vero, optimi, quotquot adeſtis, rectique rerum judices, abſit, ut hoc meo dicendi genere majoribus noſtris, maximis ſane Viris atque memoria dignis, juſtas unquam laudes detraham; quorum pietati eruditioni ac vigiliis quicunque pretium ponet, nos non modo adſentientes, ſed licitantes quoque experietur. Attamen illud aſſerere auſim, longe nobis plura, plura longe commoda & incita-

menta ad divina tractanda ſuppetere ; qua de re quantum lucis rebus ſacris importatum ſit, vix cujuſquam aut conſequi mens , aut cogitatio capere, nedum oratio complecti poterit . Enimvero, quantis ſive de dogmatibus, ſive de officiis, voluminibus, quorum vel ut titulos enarrando indicem ſaltem, dies me certe lateraque deficerent , ditatae modo ſunt Theologorum Bibliothaecae ? Fateor equidem opinionum monſtra nunquam forte tot exſtitiſſe ; at Sapientes ſimul exorti ſunt, a quibus herculea virtute monſtra illa ſine dubio perdita ſunt , magnificeque devicta . Ἀθεϊσμός (horreſco referens) ſuos hac aetate habuit patronos ac doctores : at Chriſtianae Religionis Veritas nunquam tot ſcriptionibus, nunquam tot argumentis , nunquam tanta virtute adſerta & vindicata. Quid non auſa ? quid non molita ? quid non intentavit Haereſis, ut vel novos errorum dolos procuderet, vel jamdiu antiquata & obliterata ſpecioſius comprobaret, vel recentia eaque periculoſiora ac foediora dogmata callide arguteque proferret, vel ſaltem in Religionis negotia aut tolerantiam, quod ſcelus , aut rerum omnium dubitationem, quod flagitium , immitteret ? At nunquam ſubtilius controverſiae agitatae ſunt ; nunquam tot tantaque ex puriſſimis ſacrorum Codicum & comprobatae Antiquitatis fontibus hauſta ſunt ; nunquam impietas tam multis libris profligata atque ad extremum prorſus adducta ; nunquam etiam tam magnifice error divinae Veritatis triumphis famulari viſus eſt.

Satis

Satis ſuperque mihi multa verba feciſſe videor de veſtris, optimi Adoleſcentes, a patria, in qua vivitis, & Sacerdotali dignitate ad quam contenditis, commodis atque ornamentis; reſtat, ut de veſtrae vitae ratione ab ineunte aetate ſuſcepta dicendum eſſe videatur; cujus quidem ad diſciplinas fovendas momentum tantum eſt, ut cetera omnia praeſidia longo ſuperet intervallo. Atque quum, quae mihi tractanda ſuperſunt, bene longa Oratione agi deberent, fortaſſe non incommode; certos tamen quoniam ipſe mihi fines, eoſque per quam breves, praeſcripſi, nimiumque diu videor in ceteris Orationis partibus verſatus eſſe; ut ſatietati aurium, animorumque veſtrorum occurram, reliqua omnia in unum, quod ceterorum caput eſt, quoad potero, breviſſime conferam. Vos, ſpectatae indolis lectiſſimi Juvenes, ex ea eſtis familia, quae Auguſtinenſis dicitur; Vos ejus nunc vivendi rationem profitemini; Vos ſtudiorum veſtrorum ducem patronumque illum elegiſtis maximum litterarum decus ac praeſidium, Aurelium Auguſtinum, virum equidem non communi hominum conditione natum, ſed caelo demiſſum, qui divinarum humanarumque rerum ſtudio incredibilem in omni virtutum genere exercitationem non ſine miraculo conjunxit; Vos, inquam, ad litterarum ſtudia ſeveriſſima contentione excolenda, quid aliud requiratis, plane non video. At quid a vobis haec aliaque multa, eaque praeclariora ac praeſtantiora divinitus in vos collata beneficia, re-

qui-

quirant, etſi dicere modo praetermitterem, ſatis tamen ex vobiſmet ipſi perſpiceretis: diligentem nempe, ſedulamque Auguſtini librorum lectionem.

Ubi enim primum ad illius ſcripta verſanda animum quis veſtrum appulerit, ibique modo Philoſophum, modo Hiſtoricum, modo Philologum, modo peritiſſimum divinorum Codicum Interpretem, modo ſacrarum antiquitatum diligentem inveſtigatorem, modo Theologum omnibus numeris abſolutiſſimum Auguſtinum viderit; fieri non poteſt, quin ſentiat illico tacitos quidem ac certos validoſque animi impetus, quorum monitu ad illas facultates viribus omnibus contendat, quibus Patria & Sacerdotium quemque veſtrum intime imbutum exoptant, prae incenſiſſima, qua flagrant, voluntate publicae cum Regni, tum Eccleſiae utilitatis. Quis autem adeo excors erit, ut, quum tot tantaque tamque recondita videat legatque rerum divinarum atque humanarum argumenta extricata, aptaque oratione veſtita, non ſentiat, quae ſit in doctiſſimi ac ſapientiſſimi Auguſtini ſermone eloquendi vis, quod robur, quodque momentum? Quis non excitetur erigaturque majeſtate ſententiarum, gravitate verborum, rationum pondere, multiplicis doctrinae apparatu, multifariae eruditionis delectu, denique orationis copia & grandiloquentia? Quis non recreetur ac commoveatur ſolida illa tutaque veri inquiſitione ac inveſtigatione, quae quantum in Auguſtino renideat, oratione dici vix poteſt! Ut

hac

hac una lectione ad omnem intelligentiam aditum explanari atque aperiri, ſapientibus, quamplurimis optimo jure viſum ſit, & ſumma etiam cum felicitate tentatum, probatumque..

Enimvero, ut hoc unum quale quantumque ſit, percipiatis; revocate quaeſo animo, Auditores atque excitate memoriam Aegidii Romani, Gregorii Ariminenſis, Thomae de Argentina, Gerardi Senenſis, Pauli Veneti, aliorumque, quorum ſcripta ob multiplicem ſacrorum eruditionem, ac profunditatem digniſſimis laudibus celebrantur. Mementote eruditiſſimorum hominum Panvinii, Caniſii, Seripandi, Noriſii, Chriſtiani etiam Lupi, qui omnes Haebraicis, Graeciſque litteris, ac Latinis pene ad miraculum imbuti, reconditarum Eccleſiae antiquitatum, divinarum ſcientiarum, ceterarumque politiorum facultatum cognitione, in ſe omnium admirationem converterunt. Mementote etiam Alipii Tagaſtenſis, qui una cum Auguſtino delectus adverſus Donatiſtas ac Pelagianos tanto rei totius catholicae fructu diſputavit, ut ob partas victorias merito illi Hieronymus Chriſtianorum ſapientiſſimus gratulatus ſit. Mementote Proſperi Aquitanici cum ligata tum prorſa oratione haereſis Semipelagianae ſtrenuiſſimi triumphatoris: mementote Fulgentii, qui Arianorum fraudes eximie profligavit, ac ſinceram divinae Gratiae doctrinam ex Auguſtino medullitus hauſtam afferuit, & acerrime etiam vindicavit. Quamquam quid

de

de his loquor ſacris aeternitati nominibus? Recordamini viri ſanctiſſimi ac eruditiſſimi Thomae Aquinatis, qui propter morum pietatem, propter facultatem ingenii, & propter doctrinae abundantiam tantum eſt apud omnes nomen auctoritatemque conſecutus, ut eum nobiliſſimae Academiae, & noſtra praeſertim Auguſtinenſis, ex omnibus unum delegerint, quem ducem ac praeceptorem longe praeclariſſimum ſectarentur. An hos cenſetis, Auditores, ex alio uberrimo fonte, quam ex Auguſti libris hauſiſſe quicquid in univerſo ſcientiarum genere ſcitu jucundiſſimum explicarunt, digeſſerunt, amplificarunt? Appellate horum omnium vel unum ſaltem, qui ab Auguſtino mutuatus non ſit, quod acri meditatione digeſtum, ad ineunda rerum pulcherrimarum ac difficilium intelligentia, ſumma ſolertia ac dexteritate protulit. Enimvero hac in re, ſi quid ſapio, ita conſtituendum puto, Auditores; hos omnes, quod Auguſtini libros ſollicite attenteque ita legerint, ut Auguſtini interpretes videantur; iccirco in extricandis divinarum litterarum arcanis, in exponendis ſacris Eccleſiae antiquitatibus, in Chriſtianorum dogmatum Sapientia perpolienda, denique in rebus omnibus ad Religionem ſpectantibus tradendis, explicandis, illuſtrandiſque tantum profeciſſe, quantum profecto ſumma Sapientum acclamatione profecerunt. At quid his immoror? illud maximum eſt, quod ipſimet Religionis hoſtes adeo Auguſtini lectionem praeſtantiſſimam

mam exiſtimant,ut quum effractis atque proſtratis pietatis majorum monumentis, omnia jura divinaque humanaque incredibili ſcelere violare contendunt, nihil nobis, niſi Auguſtini ſcripta objiciant, eorumque quaſi teſtimoniis impietatem ſuam confirmare dolose ac malitioſe conentur. Annon ipſi inepti plane erimus, niſi paribus armis arma retundamus; eoſque peregrinis ac malitioſis interpretationibus miſere ſeductos ab inſidiis fallaciiſque liberemus?

Quae cum ita ſint, oro vos obteſtorque, optimae indolis ac magnae ſpei, lectiſſimi Juvenes: (Vos enim, quorum maxime cauſſa tota haec nobis inſtituta eſt oratio, modo potiſſimum compellam) conſervate, quantum in unoquoque veſtrum ſitum eſt, atque adeo incumbite ad ſtudium dignum ingenio, dignum aetate, dignum ſplendore veſtro, nobilitate patriae, majorum gloria. Quantum ceteris ad ſuas res obeundas, quantum ad voluptates, quantum ad ipſam requiem animi & corporis conceditur temporum; quantum alii tribuunt frivolis quibuſdam ac futilibus ſtudiis; quantum denique eorum librorum lectioni, quibus rerum divinarum publicarumque officia pervertere ac labefactere nonnulli perditi homines ac nequiſſimi annituntur; tantum Vos operae laboriſque, meliori conſilio, ponite in Auguſtini libris verſandis; quorum ſtudium peculiari ratione omnino veſtrum eſt. Utinam ea, qua par eſt, ſedulitate in id incumbatis; jam ſolida ſacrorum notitia men-

tes

tes veſtras imbui ; jam feliciori conatu veſtra ingenia ad veritatis perceptionem aſſurgere ; jam ſcholaſticas quiſquilias aſpernari ; jam politiorum litterarum eruditione imbui, vos mihi profecto videmini. Id autem ut egregie praeſtetis, cogitate quantis laboribus fundatum ſit hoc noſtrum Collegium ; quanta virtute ſtabilitae apud nos politiores facultates ; quantis commodis aucta hoc tempore veſtra ſtudia. Ecquid enim ad majora litterarum incrementa deerit? An magiſtri? at doctiſſimos ſapientiſſimoſque praeceptores habetis tanto veſtrae eruditionis ſtudio incitatos, ut veſtri ſolum cauſsa quotidie collaborent. An Bibliothecae? at, ecquem veſtrum lateat quamplurima in hac Urbe patere (IV) Muſarum ſacraria, tum libris editis, tum

(IV) Multae Neapoli exſtant ſelectae Bibliothecae: *Regia* imprimis non levi acceſſione ditata ab munificentiſſimo ſapientiſſimoque noſtro Rege Carolo Borbonio; dein *Brancaciana*, quae ſingulis diebus ſtudioſae juventuti patet. Doctiſſimi, ac religioſiſſimi Patres *Oratoriani* in ſuis aedibus celeberrimam Bibliothecam ex probatiſſimis Auctoribus, omnium admiratione ac plauſu compararunt, eamque duce *P. D. Joſepho Terralavoro*, Viro Latinis Graeciſque litteris florentiſſimo, quamplurimum novis editis libris augent. *Ferdinandus Spinellius* Tarſiae Princeps, regio animo nuper publici juris fecit ſelectam Bibliothecam omnigenarum linguarum libris refertam, eamque doctiſſimi aeque ac humaniſſimi *Nicolai Jovii* eruditio-

tum Manuſcriptis Codicibus, tum Iconibus, tum nummiſmatibus, tum exquiſita ſuppelle-ctile non leviter aucta exornataque, ac felici-bus auſpiciis publici juris jam facta. Quare agitedum, & multiplici ſcientiarum cogni-tione animos veſtros diſcendi avidos paſcite. At ſi unquam (Deus Optimus Maximus in-felix infauſtumque omen avertat) ſi unquam deſidiae illecebris ab ſtudiis veſtris vos arce-ri praeſenſeritis, eam patriam tellurem, quae Sapientiae gloriam ab vetuſtiſſima origine du-ctam ſummo ſemper ſtudio tuita eſt; eam ſa-cerdotalem dignitatem, ad quam viribus ac votis omnibus incenſiſſime contenditis; de-nique eam, quam jam in Auguſtiniana fami-lia iniiſtis vitae rationem, conſiderandam vo-bis

ditioni commiſit. Denique, ut ceteras mittam, exſtat *Sarniana* nulli ſecunda, quam Viro clariſſimo, in melioribus ſtudiis verſatiſſimo, amicorumque ac ſapientum bono nato, *Matthaeo de Sarno* debemus: Qui omnium litteratorum praeſtantium cum hoſpitum, tum civium nunquam ſatis praedicanda, nunquam ſatis poſterorum memoria commendanda liberalitate eruditis hominibus, qui, ſtatis diebus, domi ſuae vere Muſarum Sacrario, doctos congreſſus ſermoneſque agitant inſtituuntque, libros benigne commodat. Deum immortalem precor, ut caput hoc per quam mihi carum amiciſſimumque, ejuſque liberos *Andream* ac *Joſephum*, eruditum juvenum par, dotibus plane miris ac ſelectioris doctrinae penu, quae aetatem ſuperat perornatum, perdiu ſervet foveatque.

bis jubeo ſemper proponatis: atque hoc ad totam excolendam ſapientiam ſtimulos vobis admoveri per quam vehementes experiemini, ut & Patriae in qua vivitis, & Sacerdotio ad quod aſpiratis, & Auguſtinianae familiae, cujus vitae rationem profitemini, decus gloriamque magis ac magis augeatis. Si quis autem veſtrum eo ingenio ac fortuna praeditus non ſit, ut, omni etiam adhibita induſtria & conatu, tantarum rerum doctrinam conſequi minime valeat, aliquam ſaltem vel mediocriter referat; ſi nullam, ſatis illi glorioſum votis promeruiſſe; ſi nec denique promeruerit, honeſtum valde atque decorum curam omnem ac diligentiam ad promerendum collocaſſe. **Dixi.**

005785016

Digitized by Google